

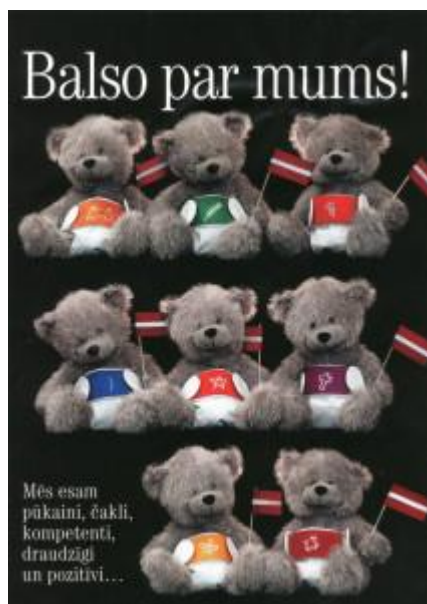
Latvijas Nacionālais vēstures muzejs

25. februārī diskusija “30 gadi daudzpartiju arēnā.

Parlamentārās demokrātijas prakse (1990–2020)”

10 februāris 2020 | [Aktualitātes](#) · [LNVM](#) · [Šobrīd LNVM](#)

Otrdien, 25. februārī, plkst. 18.00–19.30, Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā (Brīvības bulvārī 32), ikviens interesents aicināts uz tematisku sarunu “30 gadi daudzpartiju arēnā. Parlamentārās demokrātijas prakse (1990-2020)”, kas būs otrā diskusija ciklā “Revīzija 1990–2020”. Ieeja – bez maksas.

Lai atgādinātu un izvērtētu pārmaiņas Latvijā 30 gados pēc neatkarības atjaunošanas, žurnālists Māris Zanders muzejā vadīs diskusijas par norisēm sabiedrībā, politikas praksi, ekonomiskā modeļa maiņu un Latvijas ārpolitikas izvēlēm.

25. februāra diskusija būs veltīta parlamentārās demokrātijas veidošanas un funkcionēšanas tēmai. Tās dalībnieku vidū būs pēdējo 30 gadu Latvijas politikas aktīvi līdzveidotāji. Žurnālista Māra Zandera vadītajā sarunā muzejā piedalīsies žurnālists, "Latvijas ceļš" līdzveidotājs Edvīns Inkēns; publicists, premjera Andra Šķēles padomnieks Mārcis Bendiks; premjera Einara Repšes padomnieks Dans Titavs; Saeimas deputāts Boriss Cilevičs.

Atmodas laika prasība atjaunot Latvijas Republikas valstisko neatkarību bija cieši saistīta ar pilnīgu politiskās iekārtas maiņu – no centralizētas pārvaldes uz daudzpartiju modeli. Ceļš, atgriežoties pie 1922. gada Satversmē ierakstītās parlamentārās demokrātijas, tika noiets pārsteidzoši ātri: dažu gadu laikā pēc neatkarības atgūšanas bija ievēlēta 5. Saeima, izveidojies plašs politisko partiju spektrs. 30 gadu laikā varam vērot daudzpartiju parlamentārās iekārtas veiksmīgu nostiprināšanos, kļūšanu par normu, arī kopumā kā sabiedrība esam uzkrājuši ievērojamu politisko pieredzi, kļuvuši gudrāki un tālredzīgāki. Tomēr līdzās apgūtajām mācībām vēl aizvien tiek atkārtotas jau sen konstatētas kļūdas. Tāpat 30 gadu laikā izveidojusies ne tikai jauna politiskā elite, bet vairākkārt arī nomainījušās valdošās partijas, daudzas no kurām mūsdienu jaunākā paaudze pat vairs neatceras.

Diskusijas dalībnieki pārrunās to, kādus samezglojumus, īpatnības nesusi pārstāvnieciskās demokrātijas struktūru iedzīvināšana 90. gadu Latvijā:

- ceļš no "Baltijas ceļa" vienotības līdz principam "cik latviešu, tik partiju";
- Latvijas politiskā spektra īpatnības. Sociāldemokrātisko ideju neiesakņošanās un vairākkārtēji *atdzīvināšanas* mēģinājumi;
- cittautiešu politiskās pārstāvniecības monopolizācija un tās sekas;
- *valdošās partijas* fenomens ("Latvijas ceļš", Tautas partija, "Jaunais laiks" u.c.).

Diskusiju cikls "Revīzija 1990–2020" notiek Latvijas Nacionālā vēstures muzeja pasākumu kopuma "Demokrātijas (at)dzimšana 1920–1990–2020" ietvaros, atzīmējot divas nozīmīgas gadskārtas Latvijas demokrātijas vēsturē – pirmā brīvi ievēlētā parlamenta sasaukšanu 1920. gada 1. maijā un valsts neatkarības atjaunošanu 1990. gada 4. maijā.

Trešā diskusija paredzēta 31. martā, ceturtdā – 21. aprīlī.